

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

13 februarie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată în componența:

Președinte, judecătorul

Daguța Sergiu,

Judecători

Talpă Boris, Eremciuc Ghenadie,

a judecat, fără citirea părților, recursurile împotriva deciziei din 21 decembrie 2022 a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin și avocatul Șalari Gheorghe în numele inculpatului

Vatamanu Ion XXXXX, născut la XXXXX, originar și domiciliat în XXXXX, cetățean al Republicii Moldova, fără antecedente penale.

Termenul de examinare:

prima instanță: 11.05.2016 – 02.09.2016;

02.10.2020 – 18.06.2021;

instanța de apel: 07.10.2016 – 10.05.2017;

04.01.2018 – 07.02.2018;

15.11.2018 – 28.03.2019;

10.01.2020 – 10.05.2020;

26.07.2021 – 21.12.2022;

instanța de recurs: 03.08.2017 – 28.11.2017;

24.05.2018 – 25.09.2018;

13.09.2019 – 11.12.2019;

12.06.2023 – 13.02.2024.

Asupra recursurilor menționate, instanța de recurs,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința din 18 iunie 2021 a Judecătoriei Hîncești (sediul Central), **rejudecând cauza**, Vatamanu Ion a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă cu închisoare pe un termen de 7 (șapte) ani 6 (șase) luni, cu executare în penitenciar de tip închis cu privarea de dreptul de a exercita activități legate de gestionarea substanțelor narcotice pe un termen de 2 ani.

Vatamanu Ion a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (2), 27, 248 alin. (5) lit. b), d) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă cu închisoare pe termen de 4 (patru) ani cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Prin aplicarea art. 84 alin. (1) și (4) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial de pedepse, lui Vatamanu Ion i s-a stabilit pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 9 (nouă) ani, cu executare în penitenciar de tip închis cu privarea de dreptul de a exercita activități legate de gestionarea substanțelor narcotice pe un termen de 2 ani.

S-a aplicat în privința inculpatului Vatamanu Ion măsura preventivă - arestul preventiv, până la definitivarea sentinței, cu anunțarea lui în căutare generală.

Termenul executării pedepsei s-a dispus a se calcula din momentul reținerii cu includerea în termenul pedepsei perioadei aflării acestuia în stare de arest preventiv și arest la domiciliu și anume: 07.04.2016 - 02.09.2016.

A fost soluționată chestiunea cu privire la corpurile delictive.

2. Prima instanță a constatat că Vatamanu Ion pe parcursul anului 2016, acționând împreună și de comun acord cu alte persoane neidentificate la moment de organul de urmărire penală, având intenția obținerii unui profit personal, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor prejudiciabile și admițând în mod conștient survenirea acestor urmări, au elaborat un plan criminal complex, împărțind rolurile între ei potrivit căruia urmăreau trecerea peste frontiera de stat a Republicii Moldova a substanțelor narcotice prin contrabandă, în scop de înstrăinare, în proporții deosebit de mari.

În așa mod, pe parcursul lunilor ianuarie - aprilie 2016, data exactă de către organul de urmărire penală nu a fost stabilită, Vatamanu Ion împreună și de comun acord cu alte persoane nestabilite la moment de organul de urmărire penală, aflându-se în Republica Moldova, în circumstanțe la moment nestabilite, a intrat în posesia unei cantități de peste 8 kg de substanțe stupefiante/droguri „MARIHUANA”.

Ulterior, substanțele stupefiante/droguri indicate, le-au prelucrat și împachetat în 35 de brichete, pe care le-au încărcat și tănuit în interiorul barelor de protecție față și spate a unității de transport de model ”Volvo S 80” cu numerele de înmatriculare XXXXX cu care intenționau să le traverseze peste frontiera de stat în direcția Republicii România.

Astfel, la data de 07 aprilie 2016, aproximativ la orele 15:30, Vatamanu Ion, urmărind scopul îndeplinirii depline a rolului asumat, acționând potrivit schemei în calitate de conducător auto, s-a prezentat la linia de control „ieșire” a postului vamal Leușeni - Albița (auto), unde, a încercat trecerea peste frontiera vamala a RM a substanței narcotice sus indicate care se afla tănuită în mijlocul de transport de model ”Volvo S 80” cu numerele de înmatriculare XXXXX.

Vatamanu Ion care acționa împreună și de comun acord cu alte persoane neidentificate la moment de organul de urmărire penală nu a reușit să-și realizeze până la capăt intențiile criminale din motivul că, a fost depistat și reținut de colaboratorii biroului vamal Leușeni în momentul efectuării controlului fizic a mijlocului de transport de model ”Volvo S 80” cu numerele de înmatriculare XXXXX, în barele de protecție a căruia se aflau tănuite în mod fraudulos în locuri special amenajate artizanal 35 de brichete cu greutatea totală de 8880 grame cu substanța vegetală

presată, de culoare verde, cu miros specific de cânepă, ambalate cu banda adeziva de aluminiu, plasate in vid de polietilena.

Potrivit concluziilor rapoartelor de expertiză cu nr. 34/12/1-R-1738 din 08 aprilie 2016 și nr. 34/12/1-R-2059 din 22.04.2016 întocmite de DTCEJ Centru din cadrul CTCEJ, masa vegetală, uscată, presata, de culoare verde, cu nuanță cafenie, depistate in rezultatul controlului vamal, în spațiile fabricate artizanal ale automobilului de model "Volvo S80" cu numărul de identificare a caroseriei XXXXX, la volanul căruia se afla Vatamanu Ion, XXXXX, în număr de 35 de brichete cu cantitatea totala de 8880 grame, reprezintă marihuana, obținută artizanal, care face parte din categoria substanțelor stupefiante/droguri, depistate în trafic ilicit, cantitățile căreia conform Hotărârii Guvernului Republicii Moldova, nr. 79 din 23.01.2006 „privind aprobarea Listei substanțelor stupefiante, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora”, reprezintă cantități deosebit de mari, iar potrivit Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 1088 din 05.10.2004 „cu privire la aprobarea tabelelor și listelor substanțelor stupefiante, psihotrope și precursorilor acestora, supuse controlului,, asemenea categorie de substanțe stupefiante nu sunt utilizate în scopuri medicale.

Prima instanță a stabilit că, în așa mod, prin acțiunile sale intenționate, Vatamanu Ion a comis conform semnelor calificative „*tentativa de contrabandă, adică acțiunile îndreptate nemijlocit spre săvârșirea infracțiunii de trecerea în mod ilegal peste frontiera vamală a Republicii Moldova a substanțelor narcotice, tăinuindu-le de controlul vamal, prin ascundere în locuri special adaptate în acest scop, acțiuni ce au fost săvârșite de mai multe persoane în proporții deosebit de mari, însă care din cauze independente de voința făptuitorului, aceasta nu și-a produs efectul*”, adică infracțiune prevăzută de art. 42 alin. (2), 27, 248 alin. (2), (5) lit. b), d) Cod penal, cât și „*producerea, prelucrarea, păstrarea și transportarea substanțelor narcotice, săvârșite în scop de înstrăinare, de mai multe persoane, în proporții deosebit de mari*”, adică infracțiune prevăzută de art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal.

2.1. Urmare a examinării cauzei penale, s-a reținut că, prin sentința din 02 septembrie 2016 a Judecătoriei Hîncești, Vatamanu Ion a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 217¹ alin. (4) lit. d) și art. 42 alin. (2), 27, 248 alin. (5) lit. b) și d) Cod penal, fiindu-i stabilită: în baza art. 217¹ alin. (4) lit. d) Codul penal al Republicii Moldova - pedeapsa cu închisoare pe termen de 7 (șapte) ani și 6 (șase) luni, cu executare în penitenciar de tip închis cu privarea de dreptul de a exercita activități legate de gestionarea substanțelor narcotice pe un termen de 2 ani; în baza art. 42 alin. (2), 27, 248 alin. (5) lit. b) și d) Cod penal - pedeapsa cu închisoare pe termen de 4 (patru) ani cu executare în penitenciar de tip semiînchis. În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, lui Vatamanu Ion i-a fost stabilită pedeapsa definitivă pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, închisoare pe termen de 9 (nouă) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Măsura preventivă - arestul la domiciliu a fost înlocuită cu arestul preventiv, anunțându-l în căutare cu calcularea termenului executării pedepsei din momentul

reținerii cu includerea perioadei aflării acestuia în stare de arest preventiv și arest la domiciliu și anume: 07.04.2016 - 02.09.2016.

Corpurile delictive: - autoturismul de model „Volvo S80” cu numărul de înmatriculare XXXXX, nr. caroserie XXXXX, păstrat în camera de corpuri delictive din cadrul Biroului Vamal Leușeni, în temeiul art. 106 Cod penal, după intrarea sentinței în vigoare se confiscă și se transmit cu titlu gratuit în folosința statului; - 35 de brichete cu greutatea totală de 8880 grame cu substanță narcotică marijuana, de nimic prin ardere după rămânerea definitivă a sentinței judecătorești; - telefonul mobil de model Iphone 6S, nr. IMEI XXXXX, de restituit proprietarului Vatamanu Ion XXXXX (f.d. 217- 225, vol.I).

Prin decizia din 10 mai 2017 al Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău au fost respinse ca fiind depus peste termen apelul declarat de către avocatul Tăut Gheorghe în numele inculpatului și ca nefondate apelurile declarate de către procurorul în Procuratura Hîncești, Clevadî Grigore și avocatul Bătrîncea Ion în numele inculpatului, împotriva sentinței Judecătoriei Hîncești din 02 septembrie 2016, în cauza penală privindu-l pe Vatamanu Ion, de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 217¹ alin. (4), lit. d) și art. 27, art. 42, art. 248 alin. (5), lit. b), d) Cod penal, fiind menținută sentința în cauză fără modificări. (f.d. 41-57, vol.II).

Prin decizia din 28 noiembrie 2017 a Curții Supreme de Justiție au fost admise recursurile ordinare declarate de avocații Salari Gheorghe și Bacalîm Ion în numele inculpatului Vatamanu Ion, casată total decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 10 mai 2017 în cauza penală în privința lui Vatamanu Ion și dispusă rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată (f.d. 90-94, vol.II).

Prin decizia din 07 februarie 2018 al Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău au fost respinse apelul declarat de către avocatul Tăut Gheorghe în numele inculpatului, ca fiind depus peste termen și ca nefondate apelurile declarate de către procurorul în Procuratura Hîncești, Clevadî Grigore și avocatul Bătrîncea Ion în interesele inculpatului Vatamanu Ion, împotriva sentinței Judecătoriei Hîncești din 02 septembrie 2016, fiind menținută fără modificări sentința contestată. (f.d.121-140, vol.II).

Prin decizia din 25 septembrie 2018 a Curții Supreme de Justiție a fost admis recursul ordinar declarat de inculpatul Vatamanu Ion, casată total decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 07 februarie 2018 în cauza penală în privința lui Vatamanu Ion și dispus rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată (f.d.157-173, vol.II).

Prin decizia din 28 martie 2019 al Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău, s-au respins ca nefondate apelurile declarate de către procurorul în Procuratura Hîncești, Clevadî Grigore și avocatul Bătrîncea Ion în interesele inculpatului, precum și s-a respins ca fiind depus peste termen, apelul declarat de avocatul Tăut Gheorghe, în numele inculpatului, menținând sentința Judecătoriei Hîncești din 02 septembrie 2016 privindu-l pe Vatamanu Ion (f.d. 221-238, vol.II).

Prin decizia din 24 decembrie 2019 a Curții Supreme de Justiție a fost admis recursul ordinar declarat de inculpatul Vatamanu Ion, casată integral decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 28 martie 2019 în cauza penală în privința lui Vatamanu Ion și dispusă rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată (f.d. 46-65, vol. II).

Prin decizia din 18 mai 2020 al Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău a fost respins ca fiind depus peste termen apelul avocatului Tăut Gheorghe, în interesele inculpatului Vatamanu Ion.

S-a admis, inclusiv din oficiu, apelul procurorului în procuratura Hîncești, apelul avocatului Bătrîncea Ion, în interesele inculpatului Vatamanu Ion, declarat împotriva sentinței din 02 septembrie 2016 a Judecătorei Hîncești (nr.1-183/2016), casând integral sentința în cauză, din alte motive, și trimis cauza la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată (f.d. 84-88, vol.III).

3. Sentința din 18 iunie 2021 a Judecătorei Hîncești (sediul Central), pronunțată în urma rejudecării cauzei în prima instanță, a fost atacată cu apel de avocatul Șalari Gheorghe în numele inculpatului, care a solicitat casarea sentinței cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care Vatamanu Ion să fie achitat de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 217¹ alin. (4) lit. d) și 42 alin. (2), 27, 248 alin. (2), (5) lit. b), d) Cod penal, deoarece fapta nu a fost săvârșită de inculpat. A înapoia automobilul de model "Volvo S80" cu n/î XXXXX inculpatului Vatamanu Ion, cu remiterea cauzei penale procurorului pentru continuarea urmăririi penale și identificarea făptuitorului.

3.1. În motivarea cererii de apel apărarea invocă că contrar normelor penale pertinente, în motivarea soluției instanței de fond nu s-au regăsit intențiile inculpatului la săvârșirea infracțiunilor, ori potrivit materialelor administrate el traversa frontiera de stat împreună cu familia sa și nicidecum nu putea să cunoască că, în automobilul pe care îl avea în folosință sunt tănuite substanțe narcotice, cu atât mai mult că a fost demonstrat incontestabil că ele erau tănuite într-un loc greu de depistat (care fără dezasamblare, reutilare era imposibil de a le tănui).

Menționează că, în instanța de judecată inculpatul a declarat că nu este proprietar al automobilului dat, de model "Volvo S80" cu nr. de înregistrare XXXXX, dar era în folosința lui la acel moment și nu cunoștea despre modificările efectuate în caroseria autoturismului unde au și fost depistate substanțele narcotice. El a mai declarat că, automobilul dat, cu o zi înainte de a traversa frontiera, a mai fost și la alte persoane din acest motiv bănuiește că substanțele narcotice puteau fi tănuite de alte persoane, indicând la acest capitol că, acestea nu sunt cuvinte declarative, formale, dar au la bază argumente și probe concrete.

Mai susține că, audiat în ședința de judecată în calitate de martor colaboratorul vamal Chițanu Viorel, fiind o persoană vădit necointerесată în cauză, a declarat că automobilul "Volvo S80" în baza analizei de risc a fost dispus controlului mai amănunțit anume din motiv că, cu câțiva ani în urmă automobilul respectiv fusese implicat în trecerea unor substanțe anabolizante la vama Cahul - Oancea. Iar, înainte

de examinarea automobilului, el l-a întrebat dacă are ceva de declarat, la ce i-a răspuns că nu are și chiar a încercat să-l convingă pe lucrătorul vamal să-i permită trecerea mai repede a frontierei vamale deoarece era cu familia inclusiv copii minori. A mai relatat martorul dat că, în automobil erau bagaje de mână. După depistarea masei interzise, inculpatul a avut o reacție calmă, nu a explicat aflarea substanței în automobil. A mai accentuat martorul dat că, vizual la exterior automobilul nu avea urme proaspete de reparații, cu atât mai mult de careva reasamblare.

Relatează că, în ședința de judecată au mai fost audiați martorii Haruța Ion și Țîcu Oleg, care au confirmat prezența în acea zi la punctul de trecere a frontierei a inculpatului, verificarea automobilului, însă careva acușări, probe ce ar demonstra vinovăția inculpatului Vatamanu Ion din declarațiile lor nu persistă. Este important faptul că, martorii dați au declarat că nu au participat la examinarea automobilului și că inculpatul nu le-ar fi promis careva beneficii pentru eschivarea de la trecerea controlului vamal.

Apărarea menționează că, inițial inculpatul a fost pus sub învinuire că, a comis infracțiunile date de comun acord cu alte persoane nestabilite de organul de urmărire penală cât și proprietarul automobilului dat Iliescu Alexandru, urmărirea penală în privința căruia prin ordonanța procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Brînză Ion, din 31 ianuarie 2017 a fost încetată, din motiv că, în acțiunile acestuia nu există faptul infracțiunii.

În declarațiile sale Iliescu Alexandru audiat în cadrul dosarului disjunctat în privința sa a confirmat faptul că, automobilul dat a fost anterior reținut la vamă cu anabolizante în locuri speciale tănuite. Indică la aceste fapte nu pentru a-l învinui pe Iliescu Alexandru sau alte persoane dar accentuează că, organul de urmărire penală, procurorul, în scopul de a-și arăta lucrul efectuat, inclusiv descoperirea persoanelor care au încercat să transporteze prin contrabandă substanțele narcotice date, au simplificat acțiunile urmăririi penale reducându-le la finisarea urmăririi penale cât mai urgente și pe cale cât mai simplă fără a intra în detaliile ce țin de persoanele care au atribuție la infracțiunea dată.

Consideră că, organul de urmărire penală dacă ar fi cercetat mai detaliat, prin efectuarea unor acțiuni de urmărire penală destul de elementare, dar foarte importante pentru stabilirea adevărului, obiectivității în cauza penală, s-ar fi expus asupra timpului reasamblării automobilului, locului de tănuire, asupra amprentelor altor persoane, inclusiv ale inculpatului în caz de depistare pe ambalajul corpului delict care era relativ voluminos și posibil unei astfel de examinări (ambalajul substanțelor narcotice).

Referitor la faptul că automobilul dat a mai fost implicat la traversarea substanțelor interzise, explică inculpatul că, nu poate oricare cetățean care procură, se folosește temporar de mijloace de transport să le verifice în baza de date a organelor statului deoarece în primul rând cetățenii nu au acces la aceste date, iar în al doilea rând este suficient ca automobilul să nu figureze în baza de date a Direcției de înmatriculare și evidența transportului public. Categorie, afirmă și faptul că, nu orice

persoana care conduce un automobil poate purta răspundere totală ce ține de el. Fiecare caz în parte, după cum și în cazul dat trebuie evaluat separat, deoarece și alte persoane urmând scopul comiterii unei acțiuni ilegale pot ascunde, transporta obiecte, mărfuri interzise fără ca posesorul, utilizatorul să cunoască despre lucrul dat.

Consideră apelantul că în urma examinării materialelor cauzei penale și aprecierii acestora din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării, călăuzindu-se de intima convingere, la adoptarea sentinței, instanța de fond urma să se călăuzească de prevederile art. 101 alin. (1), art. 384 alin. (3) și art. 385 alin. (1) Codul de procedură penală.

Cu referire la capătul de acuzare adus inculpatului în baza art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal, în care este învinuit că, prin acțiunile sale intenționate a comis organizarea transportării substanțelor narcotice în proporții deosebit de mari în scop de înstrăinare, apelantul a menționat că, prin dispozițiile articolului enunțat, legiuitorul a statuat expres asupra calificării acțiunilor și a răspunderii penale făptuitorului pentru comiterea infracțiunii privind transportarea substanțelor narcotice în proporții deosebit de mari în scop de înstrăinare.

Totodată, în conformitate cu prevederile art. 134¹ alin. (9) Cod penal, prin circulația drogurilor, precursorilor, etnobotanicelor și analogilor acestora se înțelege orice operațiuni precum experimentarea, elaborarea, producerea (fabricarea), prepararea, cultivarea, extragerea, prelucrarea, transformarea, deținerea, stocarea, păstrarea, livrarea, eliberarea, distribuția, expedierea, transportul, procurarea (cumpărarea), comercializarea, distrugerea, importul, exportul, utilizarea, promovarea acestora și alte activități conexe. Prin transportare de către legiuitor, se înțelege orice acțiune intenționată legată de deplasarea ilegală a substanțelor narcotice. Astfel, inculpatului i se impută că a transportat substanțelor narcotice în proporții deosebit de mari în scop de înstrăinare. Or, din analiza elementelor calificative vizate, a probelor administrate la dosar, a declarațiilor martorilor audiați în cadrul cercetării judecătorești, a acțiunilor procesuale întreprinse la caz de către organul de urmărire penală, constată categoric că, în speța dată, nu s-a constatat de fapt transportarea substanțelor narcotice de către inculpatul Vatamanu Ion în proporții deosebit de mari, în scop de înstrăinare.

Întru susținerea poziției expuse, apelantul indică, că potrivit normelor de drept enunțate mai sus, circulația ilegală a substanțelor narcotice, psihotrope sau a analoagelor acestora, manifestată prin transportarea substanțelor narcotice în proporții deosebit de mari, în scop de înstrăinare, constituie o activitate infracțională complex, foarte lucrativă, care implică niște acțiuni săvârșite cu intenție din partea făptuitorului.

Concomitent, apelantul mai declară că, analizând materialele cauzei penale, probele invocate de acuzare, consideră că pe lângă constatarea incorectă acțiunilor inculpatului efectuată de către organul de urmărire penală și acuzatorul de stat, prin acuzarea nefondată adusă numitului atât în baza art. 42, 27, 248 alin. (5) lit. b), d) Cod penal, cât și în baza art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal, careva probe ce ar constatată

existența faptei infracțiunilor, precum și existența elementelor constitutive ale infracțiunilor incriminate inculpatului nu au fost administrate în cadrul cercetării judecătorești.

Cât privește, probele acuzării consideră apelantul că, aceste probe nu pot fi admise, și prin urmare, nu pot fi puse la baza învinuirii inculpatului, adoptării sentinței de condamnare în cauza dată, deoarece au fost dobândite de către OUP întru constatarea existenței sau inexistenței infracțiunii cu încălcarea esențială a dispozițiilor și prevederilor legii procesuale penale în vigoare, dintr-o sursă care este imposibil de a fi verificată în instanță, deoarece nu s-a efectuat urmărirea penală conform art. 252, 254 Cod de procedură penală.

Consideră apelantul că, învinuirea adusă de către acuzatorul de stat și preluată în mod automat de instanța de fond, fără a intra în esența învinuirii, în partea pretinsului episod prin care inculpatul este învinuit în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 42, art. 27, 248 alin. (5) lit. b), d) Cod penal și art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal, este una iluzorie, or procurorul a eșuat în a prezenta probe credibile, apte de a sta la baza unei sentințe de condamnare și care ar fi răsturnat prezumția de nevinovăția a inculpatului, atât în partea ce ține de existența intenției la comiterea actelor incriminate, cât și în partea ce ține de scopul acestora.

Referitor la probele pe care le aduce acuzarea și puse la baza sentinței cum ar fi declarațiile martorilor, extrase din programele serviciului vamal, procesele-verbale de examinare a obiectelor, automobilului, raportul de expertiză a substanței depistate, etc., apelantul consideră că ele sunt doar câteva momente de simplă constatare a unor fapte, dar nicidecum că aceste probe ar demonstra că infracțiunile de contrabandă și transportarea substanțelor narcotice ar fi săvârșite anume de inculpatul Vatamanu Ion.

Mai susține în apelul declarat că, analizând materialele cauzei penale, sentința de condamnare în coroborare cu probele administrate în cadrul cercetării judecătorești, constată cu certitudine că, în acțiunile inculpatului nu există elementele infracțiunii, fapt care denotă, că actele procedurale au fost exercitate în lipsa faptului infracțiunii comise de numit. Astfel, pretinsele acte procedurale și decizii ale OUP adoptate în cauza penală nicidecum nu puteau fi puse la baza adoptării unei sentințe de condamnare a lui Vatamanu Ion, ci dimpotrivă servesc la părerea părții apărării la adoptarea unei sentințe de achitare. Referitor la argumentul al instanței de fond ce ține de corpurile delictate (35 brichete chipurile cu substanță narcotică marihuana), nu se supune nici unei critici, deoarece instanța prin acest argument, totalmente, nefondat descreditează poziția apărării ceia ce creează impresia luării unei poziții de apărare total greșite. Astfel instanța indică, că la etapa cercetării corpurilor delictate instanța a pus în discuție necesitatea de cercetare nemijlocită a corpurilor delictate în ședința de judecată, iar apărătorul precum și acuzatorul de stat a menționat expres că, nu este necesar, astfel fiind consumată chestiunea cu referire la cercetarea corpurilor delictate. La acest capitol instanța de fond trebuia cel puțin să reproducă pentru sine înregistrarea audio la ședința de judecată din care rezultă, se menționează clar de apărător că apărarea și inculpatul nu se dezice de examinarea celor 35 brichete. În

circumstanțele în care nu au fost prezentate corpurile delictive și au fost amânate 3 ședințe de judecată pentru ca procurorul să le prezinte în judecată, iar ele nu au fost prezentate fiindcă în general nu există, apărarea a solicitat cercetarea judecătorească de mai departe cu probele aduse de procuror.

Relevă apelantul că, reieșind din comportamentul acuzatorului de stat și instanței de fond referitor la corpurile delictive, nici un organ competent, procuror, instanța de judecată nu-i poate interzice apărării de a bănuși, argumenta, că în automobilul la volanul căruia se afla inculpatul, or, în genere nu au fost depistate careva substanțe narcotice, în cazul dat 35 brichete. Deși instanța de fond a reținut că, la data de 07 aprilie 2016 inculpatul se deplasa cu mijlocul de transport la aeroportul din România, or. Iași, motivând că, cumnata sa urma să zboare în Italia, prima instanța a argumentat că: *”nu a prezentat în acest sens cel puțin o copie a biletelor din care să se poată fi verificat dacă figura numele unuia din pasagerii care se aflau în acel moment cu inculpatul în automobil”*. Deducația instanței de fond este invocată voluntar (din oficiu), or, inculpatul Vatamanu Ion ar fi prezentat careva probe (bilet de călătorie) în cazul dacă organul de urmărire penală, procurorul le-ar fi solicitat de el la astfel de date confirmative. În circumstanțele în care Vatamanu Ion nu are cunoștințe în domeniul juridic, nici nu a socotit de cuviință de a prezenta astfel de probe.

Potrivit apelantului, instanța de fond se contrazice, menționând că la 08 aprilie 2015, a traversat frontiera de stat a RM la volanul aceluiași mijloc de transport cet. Iliescu Alexandru care a fost recunoscut vinovat în baza probelor administrate în faza de urmărire penală de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27, 248 alin. (1) Codul penal. Anume acest fapt de nenumărate ori apărarea și inculpatul Vatamanu Ion au menționat că, ultimul nicidecum nu a modificat caroseria sau alte locuri din automobil pentru crearea unor ascunzișuri pentru tănușirea obiectelor, iar acuzarea în nici un mod (ca și organul de urmărire penală) nu au întreprins absolut nici o măsură de investigație în scopul de a stabili: de unde provin drogurile (presate în brichete), cine, unde și când a plasat/tănușit aceste brichete în caroseria modificată a automobilului, etc.

Totodată, referitor la martorii audiați în ședința de judecată, Chișan Viorel, Țicu Oleg și Haruța Ion, apelantul susține că, ei au confirmat controlul automobilului cu care traversa frontiera inculpatul, însă din declarațiile lor nu rezultă careva probe ce ar demonstra proveniența, păstrarea, transportarea careva substanțe interzise, cu atât mai mult de către inculpat, de aceea acestea nicidecum nu pot fi puse la baza unei sentințe de condamnare, cu atât mai mult că brichetele depistate la momentul cercetării judecătorești nu au fost prezentate. În cazul dat, inculpatul Vatamanu Ion nu a avut posibilitatea de a se expune asupra lor, or, parcursul urmăririi penale, cercetării judecătorești a dat declarații succesive, depline și detaliate precum că într-adevăr nu are nici o tangență cu obiectele depistate în automobilul pe care îl conducea.

În contextul celor relatate, apelantul a solicitat instanței de apel, de a ține cont de prevederile imperative ale art. 8 alin. (2), art. 414 Codul de procedură penală,

interpretând în favoarea inculpatului toate dubiile în probarea învinuirii, or sentința de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri, pentru că, potrivit art. 21 din Constituție, orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată până când vinovăția sa va fi dovedită în mod legal.

4. Prin decizia din 21 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul avocatului Șalari Gheorghe în interesele lui Vatamanu Ion, casată parțial sentința din 18 iunie 2021 a Judecătorei Hîncești (sediul Central), inclusiv din oficiu, în temeiul art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care:

Vatamanu Ion a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă cu închisoare pe un termen de 4 (patru) ani cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a exercita funcții în domeniul circulației substanțelor narcotice pe un termen de 5 (cinci) ani.

Vatamanu Ion a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27, 248 alin. (2) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa cu închisoare pe un termen de 2 (doi) ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În conformitate cu art. 84 alin. (1) și (2) Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, s-a stabilit lui Vatamanu Ion pedeapsa definitivă de 5 (cinci) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a exercita funcții în domeniul circulației substanțelor narcotice pe un termen de 5 (cinci) ani.

În temeiul art. 90 alin. (1) și (6) Cod penal, executarea pedepsei sub formă de închisoare stabilită lui Vatamanu Ion s-a suspendat condiționat pe un termen de probațiune de 5 (cinci) ani și nu va fi executată dacă nu va săvârși o nouă infracțiune și prin comportare exemplară va îndreptăți încrederea acordată.

Corpurile delictive: - autoturismul de model "Volvo S80" cu numărul de înmatriculare XXXXX numărul de identificare a caroseriei XXXXX, păstrat în camera de corpuri delictive din cadrul Biroului Vamal Leușeni, în temeiul art. 106 Cod penală, după intrarea sentinței în vigoare s-a confiscat și s-a transmis cu titlu de folosință statului, 35 de brichete cu greutatea totală de 8880 grame cu substanță narcotică "marihuana" de nimicir prin ardere după rămânerea definitivă a sentinței judecătorești, telefonul mobil de model Iphone 6S, nr. XXXXX - de restituit proprietarului Vatamanu Ion XXXXX.

4.1. Instanța de apel a statuat că instanța de fond a ajuns la concluzia greșită de a recunoaște vinovat pe inculpat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal și pentru infracțiunile prevăzute la art. 42 alin. (2), 27, 248 alin. (5) lit. b), d) Cod penal. Sub acest aspect, cercetând sub toate aspectele probele administrate, verificându-le minuțios, în conformitate cu prevederile art. 414 alin. (4) Cod de procedură penală, Colegiul instanței de apel a dat o nouă apreciere probelor puse la baza condamnării inculpatului, prin prisma pertinentei, concludentei, utilității și veridicității lor, care în ansamblul lor confirmă că acțiunile inculpatului urmează a

fi calificate prin prisma art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal și art. 27, 248 alin. (2) Cod penal.

Deși inculpatul vina în comiterea faptelor infracționale imputate nu a recunoscut, dincolo de orice dubiu rezonabil Colegiul penal a reținut, vinovăția inculpatului Vatamanu Ion de comiterea infracțiunilor imputate, dovedită integral prin cumulumul de probe, care sunt pertinente, concludente, utile și veridice și coroborează între ele, cum sunt: declarațiile martorului Haruța Ion, martorului Țicu Oleg, martorului Chițan Viorel; denunțul conform prevederilor art.262 Cod de procedură penală (f.d.8, vol.I); sesizarea inspectorului postului vamal Leușeni - Albița înregistrat în Registrul RESC a Biroului Vamal Leușeni la data de 07.04.2016 (f.d.9, vol.I); raportul inspectorului superior chinolog al C.C. al D.A.L. potrivit căruia, patrupedul antidrog a marcat partea din față și din spatele autoturismului de model „Volvo S80” condus de Vatamanu Ion la data de 07.04.2016, la dezmembrarea automobilului fiind depistate 35 pachete cu substanță verde cu miros puternic de cânepă, cantitatea totală constituind 12.6 kg (f.d.10, vol.I); act de control fizic nr.288 din 07.04.2016 efectuat în scopul identificării locurilor special amenajate, cu utilizarea a unui set de chei și șurubelnițe, control cu raze X-Ray, control cu echipa și control canin, în rezultatul controlului stabilindu-se ca la data de 07.04.2016, la ieșire din Republica Moldova prin postul vamal Leușeni, în jurul orelor 15:30, la pista de control ieșire autoturisme, s-a prezentat Vatamanu Ion la volanul autoturismului de model „Volvo S80”, în cadrul controlului vamal al autoturismului, la reacția patrupedului antidrog și ca rezultat al relevării imaginii cu mijlocul de control „XRay Rapiscan” au fost depistate 35 de calupuri cu greutatea totală de 12,600 grame cu substanță vegetală presată, de culoare verde, cu miros de cânepă, ambalate cu bandă adeziva de aluminiu, plasate în vid de polietilenă cu anexa foto a imaginii scanate a mijlocului de transport (f.d.13-15, vol.I); procesul-verbal de examinare din 07.04.2016, în cadrul acțiunii procesuale fiind efectuată examinarea autoturismului de model „Volvo S80” cu n/i XXXXX, în rezultatul căreia, la reacția patrupedului antidrog și ca rezultat al prelevării imaginii cu mijlocul de control „X-Ray Rapiscan”, în armatura barei de protecție față și spate modificate artizanal și lonjeroane la nivelul conexiunii cu armaturile barelor de protecție față și spate s-au depistat tănuite 35 de calupuri cu greutatea totală de 12,600 grame cu substanță vegetală presată, de culoare verde, cu miros de cânepă, ambalate cu banda adeziva de aluminiu, plasate în vid de polietilena cu foto tabel anexă (f.d.16-22, vol.I); informația eliberată de Poliția de Frontieră conform căreia rezultă ca Vatamanu Ion anterior a mai traversat la data de 08.04.2015 frontiera de stat a Republicii Moldova cu același mijloc de transport (f.d.24-26, vol.I); raportul de expertiză nr. 34/12/1 - R - 1738 din 08.04.2016 întocmit de DTCEJ Centru din cadrul CTCEJ potrivit concluziei căruia mostra de masă vegetală uscată de culoare verde cu nuanță cafenie, depistată și ridicată la 07.04.2016 în rezultatul controlului vamal al autoturismului de model „Volvo S80” la volanul căruia se afla Vatamanu Ion prezintă marihuana care se atribuie la substanțe narcotice, cantitatea substanței narcotice (marihuana) alcătuiește 258 g (materie uscata) cu planșa ilustrativă ce releva

ambalajul mostrei, conținutul pachetului și aspectul general al cromatogramei în strat subțire a obiectului de examinare (f.d.30-33, vol.I); raportul de expertiză nr. 34/12/1 - R - 2059 din 22.04.2016 întocmit de DTCEJ Centru din cadrul CTCEJ potrivit concluziei căruia masa vegetală uscată, presată, de culoare verde cu nuanța cafenie, din cele 34 de brichete, depistate în rezultatul controlului vamal, în spațiile fabricate artizanal al autoturismului de model „Volvo S80” la volanul căruia se afla Vatamanu Ion reprezintă marihuana, obținută artizanal, neutilizată în scopuri medicale, care face parte din categoria substanțelor narcotice, cantitatea substanței narcotice (marihuana) alcătuiește 8622 g (materie uscată) cu planșa ilustrativă (f.d.36-42, vol.I); ordonanța de recunoaștere a substanței narcotice marihuana cu masa totală de 8880 grame și a mijlocului de transport „Volvo S80” în calitate de corp delict din 24.04.2016 (f.d.44;56, vol.I); *raportul de expertiză nr.34/12/l-R-1792 din 13.04.2016, conform căruia s-a stabilit că telefonul mobil de model Iphone 6S cu XXXXX ridicat în cadrul reținerii lui Vatamanu Ion a fost resetat, iar prima înregistrare în lista evenimentelor a DM este efectuată la data de 07.04.2016, ora 17:44:11 ceea ce presupune că toată informația ce se conținea până la data și ora respective a fost ștearsă* (f.d.50-52, vol.I); procesul-verbal de examinare a obiectului din 24.04.2016, în cadrul acțiunii procesuale fiind supus examinării autoturismul de model „Volvo S80”, în rezultatul dezmembrării s-a stabilit ca în armatura barei de protecție față și spate s-au depistat tănuite 35 de calupuri cu greutatea totală de 12,600 grame cu substanță vegetală presată, de culoare verde, cu miros de cânepă, ambalate cu banda adezivă de aluminiu, plasate în vid de polietilenă care potrivit rapoartelor de expertiză s-au constatat a fi marihuană (f.d.55, vol.I).

În baza celor relatate, instanța de apel a reținut următoarea faptă infracțională: Vatamanu Ion, pe parcursul anului 2016, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor prejudiciabile și admitând în mod conștient survenirea acestor urmări, urmărea trecerea peste frontiera de stat a Republicii Moldova a substanțelor narcotice prin contrabandă. În așa mod, pe parcursul lunilor ianuarie - aprilie 2016, data exactă de către organul de urmărire penală nu a fost stabilită, Vatamanu Ion, aflându-se în Republica Moldova, în circumstanțe la moment nestabilite, a intrat în posesia unei cantități de peste 8 kg de substanță narcotică „MARIHUANA”. Ulterior, substanțele narcotice indicate, le-a prelucrat și împachetat în 35 de brichete, pe care le-a încărcat și tănuit în interiorul barelor de protecție față și spate a unității de transport de model ”Volvo S 80” cu numerele de înmatriculare XXXXX cu care intenționa să le traverseze peste frontiera de stat în direcția Republicii România. Astfel, la data de 07 aprilie 2016, aproximativ la orele 15:30, Vatamanu Ion, s-a prezentat la linia de control „ieșire” a postului vamal Leușeni - Albița (auto), unde, a încercat trecerea peste frontiera vamală a RM a substanței narcotice sus indicate care se afla tănuită în mijlocului de transport de model ”Volvo S 80” cu numerele de înmatriculare XXXXX. Vatamanu Ion nu a reușit să-și realizeze până la capăt intențiile criminale din motivul că a fost depistat și reținut de colaboratorii biroului vamal Leușeni în momentul efectuării controlului fizic a

mijlocului de transport de model "Volvo S 80" cu numerele de înmatriculare XXXXX, în barele de protecție a căruia se aflau tănuite în mod fraudulos în locuri special amenajate artizanal 35 de brichete cu greutatea totală de 8880 grame cu substanță vegetală presată, de culoare verde, cu miros specific de cânepă, ambalate cu bandă adezivă de aluminiu, plasate în vid de polietilenă. Potrivit concluziilor rapoartelor de expertiză cu nr. 34/12/1-R-1738 din 08.04.2016 și nr. 34/12/1-R-2059 din 22.04.2016 întocmite de DTCEJ Centru din cadrul CTCEJ, masa vegetală, uscată, presată, de culoare 19 verde, cu nuanță cafenie, depistate în rezultatul controlului vamal, în spațiile fabricate artizanal ale automobilului de model "Volvo S80" cu numărul de identificare a caroseriei XXXXX, la volanul căruia se afla Vatamanu Ion, XXXXX, în număr de 35 de brichete cu cantitatea totală de 8880 grame, reprezintă marihuană, obținută artizanal, care face parte din categoria substanțelor narcotice, depistate în trafic ilicit, cantitățile căreia conform Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr.79 din 23.01.2006 „Privind aprobarea Listei substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora”, reprezintă cantități deosebit de mari, iar potrivit Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 1088 din 05.10.2004 „cu privire la aprobarea tabelelor și listelor substanțelor narcotice, psihotrope și precursorilor acestora, supuse controlului, asemenea categorie de substanțe narcotice nu sunt utilizate în scopuri medicale.

Analizând probele cercetate în ședința instanței de apel și apreciindu-le din punct de vedere al coroborării lor cu celelalte probe, analizate, Colegiul penal a constatat că, ele demonstrează cu certitudine vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal și art. 27, 248 alin. (2) Cod penal și că acțiunile inculpatului urmează a fi calificate prin prisma articolelor sus-enunțate.

Astfel, instanța de apel a constatat, că inculpatul se face vinovat de comiterea faptelor infracționale după semnele calificative: *circulația ilegală a drogurilor prin procurarea, prelucrarea, păstrarea, transportarea, săvârșită în proporții deosebit de mari, fără scop de înstrăinare*, în fracțiune prevăzută de art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal precum și cât și se face vinovat de comiterea faptelor de: *tentativa de contrabandă, adică acțiunile îndreptate nemijlocit spre săvârșirea infracțiunii de trecere în mod ilegal peste frontiera vamală a Republicii Moldova a substanțelor narcotice, tănuindu-le de controlul vamal prin ascundere în locuri special adaptate în acest scop, însă care din cauze independente de voința făptuitorului, aceasta nu și-a produs efectul*, infracțiunea prevăzută de art. 27, 248 alin. (2) Cod penal.

Cu referire la învinuirea adusă inculpatului Vatamanu Ion, în săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal, instanța de apel a reținut că organul de urmărire penală nu a prezentat nici-o probă care ar demonstra faptul că inculpatul Vatamanu Ion, în participație cu alte persoane nestabilite la moment de organul de urmărire penală, a procurat, prelucrat, păstrat și transportat cu automobilul

de model "Volvo S 80" cu numerele de înmatriculare XXXXX, 35 de brichete cu cantitatea totală de 8880 grame care reprezintă marihuană, în scop de înstrăinare.

S-au mai reținut declarațiile martorilor Țicu Oleg și Haruța Ion, potrivit cărora, Vatamanu Ion în timp ce urma să fie supus verificării la scannerul XRY unitatea de transport de model Volvo S80 cu care se afla acesta, ultimul i-a cerut lui Țicu Oleg ca să discute cu Haruța Ion: "ca să facem să fie totul bine și ulterior el o să ne mulțumească", concretizând că are țigări, depoziții date sub jurământ, fiind de altfel subiecți pasivi în cauza penală.

Cu referire la mijloacele materiale de probă, instanța de apel a atestat conținutul procesului-verbal de examinare din 07.04.2016, în cadrul acțiunii procesuale fiind efectuată examinarea autoturismului de model „Volvo S80” cu n/i XXXXX, în rezultatul căreia, la reacția patrupedului antidrog și ca rezultat al prelevării imaginii cu mijlocul de control „X-Ray Rapiscan”, în armatura barei de protecție față și spate modificate artizanal și lonjeroane la nivelul conexiunii cu armaturile barelor de protecție față și spate s-au depistat tănuite 35 de calupuri cu greutatea totală de 12,600 grame cu substanță vegetală presată, de culoare verde, cu miros de cânepă, ambalate cu banda adeziva de aluminiu, plasate în vid de polietilena cu foto tabel anexă; raportul de expertiză nr. 34/12/1 - R - 1738 din 08.04.2016 întocmit de DTCEJ Centru din cadrul CTCEJ potrivit concluziei căruia mostra de masă vegetală uscată de culoare verde cu nuanță cafenie, depistată și ridicată la 07.04.2016 în rezultatul controlului vamal al autoturismului de model „Volvo S80” la volanul căruia se afla Vatamanu Ion prezintă marihuana care se atribuie la substanțe narcotice, cantitatea substanței narcotice (marihuana) alcătuiește 258 g (materie uscata) cu planșa ilustrativă ce releva ambalajul mostrei, conținutul pachetului și aspectul general al cromatogramei în strat subțire a obiectului de examinare (f.d.30-33, vol.I); raportul de expertiză nr. 34/12/1-R-2059 din 22.04.2016 întocmit de DTCEJ Centru din cadrul CTCEJ potrivit concluziei căruia masa vegetală uscată, presată, de culoare verde cu nuanța cafenie, din cele 34 de brichete, depistate în rezultatul controlului vamal, în spațiile fabricate artizanal al autoturismului de model „Volvo S80” la volanul căruia se afla Vatamanu Ion reprezintă marihuana, obținută artizanal, neutilizată în scopuri medicale, care face parte din categoria substanțelor narcotice, cantitatea substanței narcotice (marihuana) alcătuiește 8622 g (materie uscata) cu planșa ilustrativă (f.d.36-42, vol.I); procesul-verbal de examinare a obiectului din 24.04.2016, în cadrul acțiunii procesuale fiind supus examinării autoturismul de model „Volvo S80”, în rezultatul dezmembrării s-a stabilit ca în armatura barei de protecție față și spate s-au depistat tănuite 35 de calupuri cu greutatea totală de 12,600 grame cu substanță vegetală presata, de culoare verde, cu miros de cânepă, ambalate cu banda adeziva de aluminiu, plasate în vid de polietilenă care potrivit rapoartelor de expertiză s-au constatat a fi marihuană (f.d.55, vol.I).

Careva alte probe care ar confirma faptul că Vatamanu Ion a produs, prelucrat, păstrat și transportat substanțele narcotice în scop de înstrăinare, organul de urmărire

penală nu a prezentat inclusiv pentru implicarea în organizarea transportării și comercializării drogurilor.

Mai mult ca atât instanța de apel a reținut și ordonanța privind dispunerea efectuării expertizei informaționale din 08 aprilie 2016 și concluzia raportului de expertiză nr. 34/12/1- R-1792 din 13.04.2016 care vin în confirmarea faptului inexistenței scopului infracțional imputat, fiind expres menționat că: ”careva fișiere, mape, etc, ce ar conține informații cu privire la procurarea, păstrarea, comercializarea substanțelor narcotice, precursorilor sau analoagelor lor, *nu au fost depistate*. Careva baze de date a aplicațiilor de tip „Client poștal” cum ar fi: Outlook, the bat, e-mail sau altele, *nu au fost depistate*, careva baze de date a aplicațiilor pentru schimbul rapid de mesaje cum sunt: Skype, Messenger, ICQ, Viber, WhatsApp, Facebook, *nu au fost depistate*. Pe DM și SIM, de către expert a fost depistată și extrase date cu privire la agenda telefonică, lista de apeluri, mesaje SMS, precum și alte date. Careva fișiere și documente în care se conțin date despre cârduirile bancare, de validare a cardurilor, informații privind tranzacțiile efectuate, *nu au fost depistate*. Suplimentar, s-a constatat că prima înregistrare în lista evenimentelor a DM este efectuată la data de 07.04.2016 ora: 17:44:11 (Fusul orar al Europei de vest pe timp de vară).” (f.d.50-52, vol.I).

Astfel, reieșind din cele expuse mai sus, Colegiul penal a instanței de apel a conchis că pe parcursul urmăririi penale, cât și judecării cauzei partea acuzării nu a prezentat nici-o probă ce ar confirma existența în acțiunile inculpatului Vatamanu Ion a laturii obiective a infracțiunii prevăzută la art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal, manifestată prin păstrarea, expedierea, transportarea, sau alte operațiuni ilegale drogurilor cu droguri sau cu analogi ai acestora, săvârșite în scop de înstrăinare, de două sau mai multe persoane, în proporții deosebit de mari, iar acțiunile inculpatului urmează a fi încadrate în baza art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, după indicii calificativi: ”*procurarea, prelucrarea, păstrarea, transportarea, drogurilor în proporții deosebit de mari și fără scop de înstrăinare*”.

Totodată argumentul acuzării privind cantitatea drogurilor la momentul săvârșirii faptei infracționale care ar denota scopul de înstrăinare a inculpatului, colegiul penal a reținut că acest argument nu poate constitui un argument decisiv în condițiile probelor și a circumstanțelor reținute supra, în sensul dat instanța de apel reținând și hotărârea CEDO nr. 23 53203 Vanyan c. Rusiei § 49, în care Curtea a menționat că agentul sub acoperire a acționat potrivit instrucțiunilor poliției. Agentul a participat la o „vânzare test” de droguri pentru a-l expune pe reclamant traficului de droguri și *pentru a-i cere să procure droguri* pentru el. Nu există nici-o probă care să sugereze că înaintea intervenției agentului, poliția ar fi avut motive să-l suspecteze pe reclamant ca fiind traficant de droguri. Simpla susținere în instanță de către poliție a faptului că au existat informații privind implicarea reclamantului în traficul de droguri, declarație care nu a fost verificată de instanță, nu poate fi luată în considerație.

Cu referire la învinuirea adusă inculpatului Vatamanu Ion, în săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 42, 27, 248 alin. (5) lit. b) și d) Cod penal, instanța de

apel a considerat necesar de a încadra acțiunile inculpatului în cele ale art. 27, 248 alin. (2) Cod penal (în redacția Legii la momentul săvârșirii faptei), după indicii calificativi: *”trecerea peste frontiera vamală a Republicii Moldova a substanțelor narcotice, prin tănuirea de la controlul vamal prin ascundere în locuri special pregătite sau adaptate în acest scop care independent de voința făptuitorului nu și-a produs efectul”*.

Totodată în privința indicelui calificativ prevăzut de lit. d) art. 27, 248 Cod penal, instanța de apel a reținut că indiferent de numărul, cantitatea sau proporțiile ce caracterizează respectivele entități – răspunderea se va aplica conform prevederilor alin. (2) din art. 248 Cod penal. De altfel, în jurisprudență s-a statuat în mod constant că, acțiunile legate de transportarea ilegală a substanțelor narcotice, psihotrope sau a analoagelor lor peste frontiera vamală a Republicii Moldova urmează a fi calificate în baza unui concurs de infracțiuni prevăzute de art. 248 alin. (2) Cod penal, indiferent de proporțiile în care a fost comisă, și, după caz, de art. 217, art. 217¹ Cod penal, interpretare care vine de la regula fixată la alin. (2) din art. 3 Cod penal, potrivit căruia interpretarea extensivă defavorabilă a legii penale este interzisă.

Cu referire la reîncadrarea faptelor infracționale inculpatului prin efectul admiterii apelurilor declanșate de către acuzator precum și de către reprezentantul părții vătămate coroborat la prevederile art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul penal a atestat că, Curtea Constituțională, în pct.38 al Decizia nr.74 din 2 iulie 2020, a notat că încadrarea juridică a faptei penale, identificarea normei aplicabile și stabilirea pedepsei țin de competența instanței de judecată, care efectuează încadrarea juridică a faptei în funcție de circumstanțele concrete ale speței deduse judecătii (a se vedea DCC nr.76 din 21 mai 2019, § 18; DCC nr.63 din 11 iunie 2020, § 28). Instanța de judecată nu este obligată să accepte încadrarea dată de către procuror (a se vedea DCC nr.40 din 8 mai 2018, § 22). Totodată, instanța reține că art. 325 alin. (2) Cod de procedură penală, stabilește reguli privind modificarea învinuirii în instanța de judecată. Astfel, modificarea învinuirii în instanța de judecată se admite dacă prin aceasta nu se agravează situația inculpatului și nu se lezează dreptul lui la apărare.

Instanța de apel, în dezacord cu argumentele formulate în cererea de apel privind achitarea inculpatului, a apreciat alegațiile formulate privind lipsa intenției de săvârșire a infracțiunilor imputate inculpatului ca o modalitate de apărare, deoarece aceasta nu și-a găsit confirmare, fiind combătute prin probele cercetate, or potrivit extrasului din baza de date a Poliției de Frontieră rezultă că, Vatamanu Ion anterior faptei din 07 aprilie 2016 a mai traversat frontiera de stat a Republicii Moldova la data de 08 aprilie 2015 cu același mijloc de transport în calitate de pasager, iar drept șofer a automobilului de model ”Volvo S80” anul 2008 a fost nemijlocit o altă persoană și anume Iliescu Alexandru care a fost recunoscut vinovat în baza probelor administrate în faza de urmărire penală de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27, 248 alin. (1) Cod penal (f.d.24-26, vol. I).

Totodată, din certificatul de înmatriculare al automobilului eliberat de „REPUBLICA ITALIANA” Ministerro delle Infrastructure e dei Transporti, proprietar al mijlocului de transport ”Volvo S80”, anul 2008 este Iliescu Alexandru (f.d. 23, vol.I).

Colegiul penal a instanței de apel a respins ca fiind irelevante argumentele apelantului privind faptul că nu a cunoscut despre faptul că, automobilul a fost implicat anterior în traversarea substanțelor interzise, în sensul în care probele invocate supra dovedesc contrariul. Mai mult ca atât, nu pot fi reținute declarațiile inculpatului despre faptul că, anterior nu a făcut cunoștință cu mijlocul de transport, deoarece a procurat automobilul cu o zi înainte de data de 07 aprilie 2016. Aici, instanța de apel a remarcat, că deși din declarațiile inculpatului se menționează că, în ziua de 07 aprilie 2016 se deplasa cu mijlocul de transport la aeroportul din România, orașul Iași, având în vedere că cumnata sa urma să zboare în Italia, acest fapt nu a fost probat, or, simpla invocare în lipsa unui substrat factologic raportat la circumstanțele de fapt ale cauzei, atestă lipsa unui standard minim de probațiune în coraport cu argumentele înaintate.

Mai mult ca atât Colegiul penal a notat că, din conținutul Ordonanței privind scoaterea de sub urmărire penală a cet. Iliescu Alexandru din data de 31 ianuarie 2017, se desprinde că potrivit declarațiilor lui Iliescu Alexandru că personal lui Vatamanu Ion despre locurile special adaptate din autovehicul nu i-a comunicat, dar a considerat că ultimul știa despre aceasta, deoarece anterior acest autovehicul a fost reținut la vamă cu anabolizante cazul fiind mediatizat. (f.d. 203-206, vol.II).

Totodată, în privința argumentului părții apărării privind lipsa corpurilor delictive la materialele cauzei precum și nerespectarea principiului nemijlocirii în raport cu acestea, colegiul a constatat caracterul arbitrar al acestor argumente, ori din concluziile rapoartelor de expertiză nr. 34/12/1 - R - 1738 din 08.04.2016 întocmit de DTCEJ Centru din cadrul CTCEJ și nr. 34/12/1 - R - 2059 din 22.04.2016 întocmit de DTCEJ Centru din cadrul CTCEJ, s-a stabilit cu certitudine că, mostra de masă vegetală uscată de culoare verde cu nuanță cafenie, depistată și ridicată la 07.04.2016 în rezultatul controlului vamal al autoturismului de model „Volvo S80” la volanul căruia se afla Vatamanu Ion prezintă marihuana care se atribuie la substanțe narcotice, cantitatea substanței narcotice (marihuana) alcătuiește 258 g (materie uscata) cu planșa ilustrativă ce releva ambalajul mostrei, conținutul pachetului și aspectul general al cromatogramei în strat subțire a obiectului de examinare, acestea fiind recunoscute ca corp delict prin ordonanța de recunoaștere în calitate de corp delict și anexarea la cauza penală din 24 aprilie 2016 (f.d.44 vol.I), astfel, contrar aserțiunilor reprezentantului apelantului Vatamanu Ion privind netemeinicia actelor prezentate ca probe în cauza penală, instanța de apel a atestat că, toate actele procedurale care au stat la baza învinuirii au fost întocmite cu respectarea procedurii legale, acestea fiind semnate în lipsa a cărorva obiecții în acest sens până la rămânerea definitivă și executorie a deciziilor Curții de Apel privind dispunerea asupra corpurilor delictive.

La individualizarea și stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului, instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal și anume de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de condițiile de viață ale familiei acestuia precum și de scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului.

S-a notat că componența de infracțiune reținută în sarcina inculpatului prevăzută art. 217 alin. (4) Cod penal, se pedepsește cu închisoare de la 1 la 6 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani. Sancțiunea art. 248 alin. (2) Cod penal (în redacția Legii la momentul săvârșirii faptei) a prevăzut pedeapsa cu amendă în mărime de la 550 la 950 unități convenționale sau cu închisoarea de până la 5 ani. În contextul dat, s-a reținut că conform art. 16 alin. (2) Cod penal, infracțiunea comisă de inculpat, în funcție de caracterul și gradul prejudiciabil, se atribuie la categoria infracțiunilor mai puțin grave, lipsa circumstanțelor agravante și atenuante, anterior nu a fost condamnat, fapt confirmat prin revendicarea nr. 246 (f.d.74, vol.I), la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află.

În astfel de împrejurări, Colegiul penal al instanței de apel, ținând cont de scopul pedepsei penale, precum și obiectul juridic generic a faptei imputate lui Vatamanu Ion, a aplicat inculpatului pentru infracțiunea prevăzută de art. 27, 248 alin. (2) Cod penal, pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, iar pentru infracțiunea prevăzută la art. 217 alin. (4) lit. d) Cod penal, pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 4 (patru) ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, precum și o pedeapsă complementară obligatorie sub formă de privare de dreptul de a exercita o anumită activitate legată în domeniul circulației substanțelor narcotice pe un termen de 5 (cinci) ani. Consecvent, prin prisma prevederilor art. 81 în coroborare cu art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor, instanța de apel a atestat temeinicia stabilirii pedepsei definitive sub formă de închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani, cu privarea dreptului de a exercita funcții în domeniul circulației substanțelor narcotice pe un termen de 5 (cinci) ani.

Totodată, instanța de apel a reținut că deși a fost comisă o infracțiune gravă, nu au fost identificate careva circumstanțe agravante care ar mări esențial gravitatea vinovăției inculpatului și nu ar justifica aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, instanța de apel a constatat că numirea unei sancțiuni neprivative de libertate (sub forma suspendării condiționate a executării pedepsei) va fi capabilă să realizeze scopul legii penale și anume prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane.

Instanța de apel a mai menționat că, ținând cont de prevederile Codului de procedură penală, prima instanță întemeiat a hotărât ca corpul delict, autoturismul de model "Volvo S80" cu numărul de înmatriculare XXXXX numărul de identificare a caroseriei XXXXX, păstrat în camera de corpuri delictate din cadrul Biroului Vamal

Leușeni, în temeiul art. 106 Cod penal, după intrarea sentinței în vigoare se confiscă și se transmite cu titlu de folosință statului. Or, acesta a fost folosit la comiterea infracțiunii ca mijloc indispensabil de realizare a actului de conduita incriminat, reprezentând o componentă a modului de concepere a activității infracționale.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu *recurs* de către:

5.1. Procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin, la 16.02.2023, invocând incidența **pct. 6) și 12) a dispozițiilor art. 427 Cod de procedură penală (redacția Legii nr.66 din 05.04.2012, în vigoare din 27.10.2012), solicită casarea deciziei din 21 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău cu menținerea sentinței din 18 iunie 2021 a Judecătoriei Hîncești (sediul Central).**

Potrivit procurorului instanța de apel a dat o apreciere greșită probelor, în derogare de la prevederile art. 101 Cod de procedură penală, cât și o interpretare eronată a dreptului material, soluție care nu coroborează cu probele administrate pe caz, astfel că decizia instanței de apel este contestată în partea recalificării acțiunilor lui Vatamanu Ion.

Consideră recurentul că instanța de fond în mod corect a constatat realizate faptele incriminate lui Vatamanu Ion, or aceste fapte sânt în totalitate dovedite prin probele administrate și cercetate în ședințele de judecată.

Cu toate acestea recurentul consideră că, instanța de apel prin recalificarea faptelor inculpatului, s-a contrazis în soluția dispusă pe caz: pe de o parte a considerat dovedite acțiunile ilegale ale inculpatului Vatamanul Ion și a constatat comiterea infracțiunilor date, iar pe de altă parte a omis a aprecia modul în care au fost comise și scopul urmărit de inculpat. În opinia recurentului, instanța de apel constată dovedită tentativa de contrabandă, adică tentativa de trecere peste frontiera vamală a RM de către Vatamanu Ion a substanțelor narcotice, pe de altă parte exclude nemotivat din învinuirea dânsului elementul calificativ prevăzut la „lit. b) alin. (5) art. 248 Cod penal,, (în redacția legii din 2016), adică exclude calificativul comiterii infracțiunii „de mai multe persoane”, precum și același calificativ prevăzut în dispoziția art. 217¹ alin. (4) Cod penal.

Apreciază aserțiunea instanței de apel precum că „colegiul penal a stabilit că organul de urmărire penală nu a prezentat nici o probă care ar demonstra că inculpatul Vatamanu Ion în participație cu alte persoane nestabilite la moment de organul de urmărire penală ..., drept una insuficientă, or în argumentarea acestei concluzii, instanța de apel practic nu a indicat nici un motiv convingător bazat pe o apreciere justă a probelor administrate.

Acuzarea consideră că instanța de apel nu a ținut cont de toate circumstanțele invocate în învinuirea adusă lui Vatamanu Ion, or conform actului de învinuire este indicat că inculpatul a acționat pe parcursul lunilor – ianuarie - aprilie 2016, perioadă în care a obținut cantitatea de substanțe narcotice depistate, acțiune care implicit deduce implicarea mai multor persoane ca realizarea acestor acțiuni.

Mai atestă recurentul că la recalificarea acțiunilor inculpatului Vatamanu Ion de la art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal la infracțiunea prevăzută de art. 217 alin. (4)

lit. b) Cod penal, instanța de apel nu a ținut cont de componența de infracțiune supusă analizei și în mod greșit a omis acel indice calificativ de ”înstrăinare”. Potrivit recurentului, în această parte instanța de apel se contrazice pe sine însăși, or pe de o parte instanța constată că inculpatul Vatamanu Ion „în perioada lunilor ianuarie - aprilie 2016 ... a intrat în posesia substanțelor narcotice”, respectiv constată că a obținut aceste substanțe de la alte persoane, sau prin intermediul altor persoane, iar pe de altă parte decide că fapta a fost săvârșită unipersonal de către Vatamanu Ion, fără a constata dacă aceste substanțe au fost *produse sau nu* de către inculpat.

Acuzarea mai invocă că instanța de apel nu a ținut cont de cantitatea substanțelor narcotice depistate în posesia inculpatului, or conform raportului de expertiză nr. 34/12/4-R-1738 din 08.04.2016 și nr. 34/12/1-R-2059 din 22.04.2016 reprezintă marijuana uscată, care se atribuie la categoria droguri, cu o cantitate totală de 8880 grame, adică o cantitate impunătoare, și nici nu a ținut cont de modul în care erau transportate substanțele narcotice, or prin același raport de expertiză s-a constatat că substanța narcotică era formată din *35 de brichete de substanță bine presată*, ambalate cu bandă adezivă de aluminiu. Prin urmare, susține că analiza modului în care era împachetată substanța narcotică dovedește pregătirea ei pentru înstrăinare, or substanța era împachetată după unele și aceleași criterii bine determinate spre realizare.

Totodată susține recurentul că instanța de apel, prin încadrarea acțiunilor lui Vatamanul Ion în baza art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, nu s-a expus asupra scopului urmărit de către inculpat, or soluția instanței prezumă că inculpatul a deținut această cantitate de 8880 grame de substanțe narcotice în ”scop de consum propriu”, concluzie care pare a fi una ireală ținând cont de cantitatea de droguri, iar din probele administrate *nu s-a constatat că inculpatul Vatamanu Ion este consumator de droguri*.

5.2. Avocatul Șalari Gheorghe în numele inculpatului, la 10.03.2023, invocând incidența **pct. 6) și 8)** a dispozițiilor art. 427 Cod de procedură penală (redacția Legii 66 din 05.04.2012 în vigoare din 27.10.2012), solicită casarea deciziei din 21 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care Vatamanu Ion să fie achitat de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 217¹ alin. (4) lit. d) și 42 alin. (2), 27, 248 alin. (2), (5) lit. b), d) Cod penal, deoarece fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

A înapoia automobilul de model ”Volvo S80” cu n/î XXXXX inculpatului Vatamanu Ion, cu remiterea cauzei penale procurorului pentru continuarea urmăririi penale și identificarea făptuitorului.

Avocatul reiterând în principiu argumentele invocate în cererea de apel, menționează:

- instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în apel;
- pronunțând soluția instanța de apel nu a ținut cont de prevederile art. 8, 9 Cod de procedură penală, art. 21, 26 Constituția RM și respectiv art. 5, 6 CEDO;

- instanțele de fond nu au demonstrat intenția inculpatului la săvârșirea infracțiunii;
- instanța de apel nu a ținut cont de declarațiile inculpatului, că nu este proprietar al automobilului dat, de model “Volvo S80” cu nr. de înregistrare XXXXX, dar era în folosința lui la acel moment și nu cunoștea despre modificările efectuate în caroseria autoturismului unde au și fost depistate substanțele narcotice;
- declarațiile martorilor Chițanu Viorel, Haruța Ion și Țîcu Oleg, neîntemeiat au fost considerate de către instanțele de fond drept acuzatorii;
- inițial inculpatul a fost învinuit de comiterea infracțiunilor date de comun acord cu alte persoane nestabilite de organul de urmărire penală, cât și proprietarul automobilului dat Iliescu Alexandru, urmărirea penală în privința căruia prin ordonanța procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Brînză Ion, din 31 ianuarie 2017 a fost încetată, din motiv că, în acțiunile acestuia nu există faptul infracțiunii;
- consideră neîntemeiată și recalificarea făcută de instanța de apel de la art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal la art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, or nu s-a constatat intenția inculpatului la transportarea, procurarea, păstrarea, expedierea substanțelor narcotice și nici calificarea imputată prin rechizitoriu de art. 217¹ alin. (4) lit. d) și 42 alin. (2), 27, 248 alin. (2), (5) lit. b), d) Cod penal;
- la caz nu au fost prezentate probe care să demonstreze scopul și intenția la comiterea faptelor incriminate, lipsind în acțiunile inculpatului elementele infracțiunilor date;
- rejudecând cauza, *prima instanță neîntemeiat a făcut trimitere la deciziile anterioare pronunțate în cauza dată de instanța de apel și cea de recurs*, or, judecarea prezentei a fost reîncepută de la fazele inițiale a procesului judiciar și deciziile casate nu pot avea puterea lucrului judecat;
- deși demersul apărării a fost admis, acuzatorul nu a prezentat pentru examinare corpurile delictelor, adică 35 brichete, care potrivit art. 37 Cod de procedură penală pot fi examinate la orice etapă a cercetării judecătorești.

6. Judecând recursurile în baza actelor din dosar, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că acestea sunt admisibile și urmează a fi admise din următoarele considerente.

Titularii recursurilor s-au conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală (redacția legii cu modificările operate prin art. IV din Legea nr. 246 din 31.07.2023, în vigoare 01.09.2023), în conformitate cu care, termenul de declarare a recursului este de două luni de la data comunicării deciziei integrale și recursurile au fost depuse în termenul prevăzut de lege.

Conform prevederilor art. XI alin. (3) din Legea nr. 246 din 31.07.2023, în vigoare din 01 septembrie 2023, pentru modificarea unor acte normative (modificarea

cadrelui normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție), recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza *temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului*.

Potrivit prevederilor art. 433 alin. (1) Cod de procedură penală, (în redacția Legii nr. 246 din 31.07.2023, în vigoare din 01 septembrie 2023), dacă este considerat admisibil, un complet din 3 judecători examinează recursul în fond.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, (în redacția Legii nr. 246 din 31.07.2023, în vigoare 01 septembrie 2023), judecând recursul instanța de recurs este în drept să admită recursul și să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Potrivit art. 414 Cod de procedură penală, (în vigoare la data judecării cauzei în instanța de apel), instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Chestiunile *de fapt* asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiuni *de drept* se referă cele ce țin de faptul: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual penal au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

În același context, Completul de judecată menționează, că hotărârile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței ierarhic superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali-vagi, reprezintă motiv de casare.

Din textul recursurilor declarate, se atestă că recurenții critică decizia instanței de apel prin prisma prevederilor art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) și 12) Cod de procedură penală (în redacția legii în vigoare până la modificările operate prin Legea nr. 246 din 31.07.2023, în vigoare 01 septembrie 2023).

Verificând legalitatea deciziei atacate sub aceste aspecte, completul de judecată reține că în speță și-a găsit confirmarea temeiul de recurs invocat în cererile de recursuri declarate și prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală (redacția legii în vigoare până la modificările operate prin Legea nr. 246 din 31.07.2023, în vigoare 01 septembrie 2023).

Completul de judecată conchide că, recalificând acțiunile inculpatului, în

motivarea soluției, instanța de apel a indicat: „*Deși inculpatul vina în comiterea faptelor infracționale imputate nu a recunoscut-o, dincolo de orice dubiu rezonabil Colegiul penal reține, vinovăția inculpatului Vatamanu Ion de comiterea infracțiunilor imputate, dovedite integral prin cumulul de probe, care sunt pertinente, concludente, utile și veridice și coroborează între ele.*”, (vol. III, f.d. 239 verso), însă în partea descriptivă a deciziei instanța de apel constată alte circumstanțele de fapt ale cauzei penale decât cele imputate prin rechizitoriul, iar în partea dispozitivă a deciziei, îl recunoaște pe Vatamanu Ion vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 217 alin. (4) lit. b), art. 27, 248 alin. (2) Cod penal, pe când conform rechizitoriului inculpatului Vatamanu Ion îi sunt imputate comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 217¹ alin. (4) lit. d); art. 42 alin. (2), 27, 248 alin. (2), (5) lit. b), d) Cod penal.

Astfel, se constată că motivarea soluției contrazice dispozitivului hotărârii sau acesta este expus neclar.

În continuare, Completul de judecată constată că, instanța de apel recalificând acțiunile inculpatului din prevederile art. 42 alin. (2), 27, 248 alin. (2), (5) lit. b), d) Cod penal în baza art. 27, 248 alin. (2) Cod penal, a indicat doar ”*redacția Legii la momentul săvârșirii faptei*”, fără a indica expres data, luna și anul. Mai mult, la individualizarea pedepsei, instanța de apel iarăși operează cu sintagma – ”*în redacția Legii la momentul săvârșirii faptei*” fără a indica data, luna, anul intrării în vigoare Legii în baza cărei a încadrat acțiunile și individualizează pedeapsa inculpatului, indicând că: „*art. 248 alin. (2) Cod penal (în redacția Legii la momentul săvârșirii faptei) se pedepsea cu amendă în mărime de 550 la 950 unități convenționale sau cu închisoarea de până la 5 ani.*”.

Pe cale de consecință, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, instanța de apel a încadrat acțiunile inculpatului în baza art. 27, 248 alin. (2) Cod penal – în redacția Legii în vigoare din 07.11.2016, adică acțiunile inculpatului au fost încadrate nu în baza ”*redacției Legii la momentul săvârșirii faptei*”, or, la momentul săvârșirii faptei (ianuarie – aprilie 2016), art. 248 alin. (2) Cod penal (în redacția Legii în vigoare din 25.05.2009 până la 07.11.2016) prevedea o pedeapsă cu amendă în mărime de la 200 la 600 unități convenționale sau cu închisoarea de până la 5 ani.

În atare circumstanțe, Completul de judecată stabilește că instanța de apel a încadrat acțiunile inculpatului nu în baza Legii care era în vigoare la momentul săvârșirii faptei după cum a indicat, iar în baza unei legi penale adoptate ulterior comiterii faptei reținute de instanța de apel a fi infracțională, și care în raport cu sancțiunea legii penale ”*în vigoare la momentul comiterii faptei*” este una mai aspră, prin ce s-au încălcat prevederile art. 8 Cod penal, în conformitate cu care, caracterul infracțional al faptei și pedeapsa pentru aceasta se stabilesc de legea penală în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

În acest sens, Completul de judecată menționează faptul că, pedeapsa prevăzută de sancțiunea art. 248 alin. (2) Cod penal (în vigoare (din 25.05.2009 până la modificările din 07.11.2016) la momentul săvârșirii faptei (ianuarie – aprilie 2016)

prevedea o pedeapsă mai blândă decât prevederile art. 248 alin. (2) Cod penal (redacția legii în vigoare din 07.11.2016 până la modificările din 04.08.2017) în baza cărora instanța de apel aplicând prevederile art. 10 Cod penal, a reîncadrat acțiunile inculpatului.

Astfel, se constată că instanța de apel a omis faptul că inculpatului se incriminează comiterea faptelor prejudiciabile pretinse a fi comise în lunile ianuarie – aprilie anului 2016, iar prevederile în baza căror instanța de apel a încadrate acțiunile inculpatului au intrat în vigoare doar la data de 07.11.2016, adică după ce s-au consumat faptele prejudiciabile incriminate, legea penală nouă neavând caracterul mai blând în ce privește pedeapsa.

În ce privește argumentele părții apărării referitor la lipsa corpurilor delictive la cauza penală, precum și referitor la nerespectarea principiului nemijlocirii în raport cu acestea, se atestă că argumentele apărării au rămas în mare parte fără un răspuns bine argumentat și punctat din partea instanței de apel. Or, în acest context materialele cauzei penale atestă existența solicitării părții apărării de a fi cercetate în ședința de judecată corpurile delictive – substanța narcotică ”marihuană” depistată și anexată la cauza penală în cantitate de 35 brichete presate (a câte 254 grame fiecare), însă fără a exista un răspuns clar din partea părții acuzării referitor la cauza neprezenții în ședința de judecată a corpurilor delictive, cercetarea judecătorească a continuat în lipsa acestora, cu imputarea de către instanța de apel în sarcina inculpatului faptelor prejudiciabile constatate a fi dovedite a fi comise de către ultimul. În acest sens, materialele cauzei penale atestă existența interpelării acuzatorului de stat în adresa serviciului locului de păstrare a corpurilor delictive, urmată cu amânarea ședinței de judecată de 3 ori, din lipsa informației referitor la existența sau lipsa corpurilor delictive, cu ulterioară continuarea examinării cauzei de către instanța de judecată în lipsa informației relevante referitor la corpurile delictive din prezenta cauza penală.

Completul de judecată mai atestă că, soluția oferită de către instanța de apel prin reîncadrarea acțiunilor inculpatului din prevederile art.217¹ alin.(4) lit.d) Cod penal, la dispoziția art. 217 alin.(4) lit.b) Cod penal, în ce privește lipsa ”scopului de înstrăinare”, prezintă lipsa de argumente și motivare clară în circumstanțele de fapt ale cauzei penale, conform cărora în autoturismul condus de inculpat a fost depistată cantitatea de 8880 gr. de substanțe narcotice de ”marihuană” în stare uscată și ambalată în 35 brichete presate, iar inculpatul nu este consumător de substanțe narcotice.

Pe de altă parte reîncadrarea acțiunilor inculpatului din prevederile art. 27, 248 alin.(5) Cod penal, în dispoziția art. 27, 248 alin.(2) Cod penal, își găsește justificare, ori calificativul ”proporții deosebit de mari” în cazul infracțiunii de contrabanda, are loc și se determină pornind de la valoarea materială a bunurilor trecute peste frontiera de stat, nu și cantitatea acestora relevantă infracțiunilor de circulație ilegală a drogurilor și determinată potrivit Listelor aprobate prin Hotărârea nr.79 din 23.01.2006 a Guvernului Republicii Moldova. În acest sens, soluția respectivă își găsește confirmare și prin dezvoltarea dreptului penal intern în sensul modificărilor operate până în momentul actual în prevederile art. 248 alin.(6) Cod penal, în ce privește introducerea

pe sau scoaterea de pe teritoriul Republicii Moldova a drogurilor.

Însă nici în această parte decizia atacată nu poate fi menținută din motivele indicate supra în prezenta decizie, ori de către instanța de apel au fost admise erori în ce privește aplicarea art. 8, 10 alin.(2) Cod penal.

În consecință, Completul de judecată atestă că, instanța de apel a adoptat o decizie printr-o motivare superficială și generică, fără a ține cont și de faptul că sentința primei instanțe este adoptată cu admiterea unor deficiențe care impun necesitatea clarificării aspectelor esențiale menționate supra, lăsându-le fără o argumentare cuvenită, având în vedere circumstanțele particulare ale cauzei, prin ce a fost afectată soluția adoptată și astfel, recursurile declarate urmează a fi admise, iar decizia instanței de apel casată total, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel.

În acest context, Completul de judecată menționează că, potrivit jurisprudenței constante a CtEDO, expuse în cazurile aplicării art. 6 al Convenției, s-a conchis că o hotărâre motivată demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul procesului penal (Suominen c. Finlandei (2003) §37, Kuznetsov și alții c. Rusiei (2007) §85).

Totodată, în hotărârea CtEDO în cauza Helle împotriva Finlandei, 19 decembrie 1997, pct. 60, se reține că noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă care nu și-a motivat decizia, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară fie prin alt mod, să fi examinat totuși în mod real chestiunile esențiale supuse atenției sale și să nu se fi mulțumit să confirme pur și simplu concluziile unei instanțe inferioare.

Completul de judecată reține că, instanța de apel fiind investită cu atribuții de judecare a fondului cauzei, urma să cerceteze minuțios chestiunile de fapt și de drept asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel, însă contrar acestor cerințe legale, instanța de apel a omis să se pronunțe în mod întemeiat asupra chestiunilor enunțate supra, admitând la rândul său erori judiciare, care nu pot fi corectate de către instanța de recurs decât doar prin dispunerea rejudecării cauzei.

De asemenea, CtEDO în hotărârea sa din cauza Capacchione împotriva Republicii Moldova din 30 noiembrie 2021, cererea nr. 22616/10, pct. 19, a reamintit că articolul 6 § 1 din Convenție implică, din partea „instanței”, obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, a argumentelor și a probelor prezentate de către părți (a se vedea, printre multe altele, Perez v. Franța [MC], nr. 47287 / 99, § 80, CEDO 2004-I, și Loupas v. Grecia, nr. 21268/16, § 37, 20 iunie 2019). De asemenea, ea reiterează jurisprudența sa bine-stabilită, potrivit căreia acest articol obligă, inter alia, instanțele să motiveze deciziile lor. Fără a necesita un răspuns detaliat la fiecare argument invocat de către reclamant, această obligație presupune, totuși, că o parte la procesul judiciar poate aștepta un răspuns specific și explicit la acele argumente care sunt decisive pentru rezultatul procedurii în cauză (a se vedea, printre multe altele, Paixão Moreira Sá Fernandes v. Portugalia, nr. 78108/14, § 71, 25 februarie 2020).

7. La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de dispozițiile art. 436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele

acesteia, să se pronunțe la modul cuvenit și în strictă conformitate cu prevederile Legii procesual penale – asupra motivelor esențiale indicate în cererile de apel declarate și chestiunile esențiale supuse atenției sale, și în măsura competenței sale inclusiv și asupra motivelor din recursurile ordinare declarate, nominalizate în prezenta decizie, să țină cont de toate circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date, să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, și în dependență de circumstanțele constatate, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală și jurisprudența CtEDO.

8. Conducându-se de prevederile art. 433 alin. (1), 435 alin. (2) lit. c) Cod de procedură penală (în redacția Legii nr. 246 din 31.07.2023, în vigoare 01 septembrie 2023), completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursurile declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin și avocatul Șalari Gheorghe în numele inculpatului, casează total decizia din 21 decembrie 2022 a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, în cauza penală privindu-l pe **Vatamanu Ion XXXXX** și dispune rejudecarea cauzei în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Președinte

Daguța Sergiu

Judecători

Talpă Boris

Eremciuc Ghenadie